

הרשות הפלשתינית: שימו קץ לעינויים ולמשפטים בלתי הוגנים **דו"ח חדש מתעד את הכשלים במערכת המשפט של הרש"פ**

(ניו יורק, 30 בנובמבר 2001) – אנשים הנעצרים על ידי הרשות הפלשתינית, נתונים לעתים תכופות לעינויים ונמנעת מהם גישה למשפטים הוגנים, כך טען ארגון Human Rights Watch בדו"ח חדש אשר התפרסם היום.

הדו"ח בן 50 העמודים מתעד כיצד הרשות המבצעת של הרשות הפלשתינית – כולל הנשיא יאסר ערפאת, שריו, המשטרה, וכוחות ביטחון שונים – ערערה בצורה חמורה את עצמאותה של מערכת המשפט ואת שלטון החוק.

הדו"ח מעריך כי נכון לספטמבר 2001, הרשות הפלשתינית (הרש"פ) החזיקה כ- 450 אנשים במעצר ללא הגשת כתב אישום וללא משפט. מרביתם נחשדו בהיותם מודיעים בשירות כוחות הביטחון הישראליים; אחרים נחשדו במכירת קרקע פלשתינית לישראלים. הרש"פ לא עשתה בעצם דבר על מנת לזהות את המבצעים של כשלושים הוצאות להורג אשר בוצעו על ידי פורעי חוק אשר נטלו את החוק לידיהם, לדברי הדו"ח.

"הרשות הפלשתינית רוצה שיתייחסו אליה כאל שווה לממשלות אחרות", אמר קנת רות, מנכ"ל Human Rights Watch. "הנשיא ערפאת חייב לוודא כי לרש"פ תהיה מערכת משפט מתפקדת, הפועלת להגנה על זכויות האדם של כל הפלשתינים". רות דחק בערפאת לאשר מספר חוקים אשר התקבלו על ידי המועצה המחוקקת הפלשתינית, ועשויים לסייע בהגנה על זכויות העצירים.

הדו"ח של Human Rights Watch, "פגיעה בצדק: עריכת איזון בין הביטחון ובין זכויות האדם במערכת המשפט הפלשתינית", מאשים את הרש"פ בכישלון להעמיד לדין פעילים מיליטנטים אשר ביצעו תקיפות כנגד אזרחים ישראלים. הדו"ח גם אומר כי התגובות הישראליות ל"אינתיפאדה" הנוכחית, כולל הגבלות חמורות על חופש התנועה והרס של תשתית אכיפת החוק הפלשתינית, החריפו את התדרדרותה של מערכת המשפט הפלשתינית.

הדו"ח אומר כי לפחות עשרה כוחות ביטחון וכוחות משטרה פלשתיניים נפרדים פועלים בשטח של הרש"פ, כאשר כולם פועלים מעל לחוק. הם התעלמו באופן שיטתי מצווים של בית המשפט הגבוה לשחרר עצירים המוחזקים באופן שרירותי. עצירים נאסרים דבר שבשגרה ללא צו, מבלי שתיאמר להם סיבת מעצרם ומבלי שתינתן להם גישה לעורך דין במהלך החקירה. משנעצרו, הם יכולים לבלות חודשים במעצר ללא הגשת כתב אישום וללא משפט.

המנהג של מעצר תוך ניתוק מוחלט מן העולם החיצון מחריף את השימוש השגרתי בעינויים. עצירים נחשפים לעתים קרובות ל"שאבאח" (ישיבה או עמידה ממושכת בתנחות מכאיבות); "פאלאקה" (מכות על כפות הרגליים); הכאות באגרופים; בעיטות; ותלייה בפרקי כף היד. ידוע על חמישה פלשתינים שמתו במעצר המשטרה או כוחות הביטחון מאז תחילת האינתיפאדה הנוכחית.

בית המשפט לביטחון המדינה, אשר הוקם בצו נשיאותי ב-1995, דחק את רגליהם של בתי המשפט הרגילים וערער את מעמדם. הנשיא מכנס את בית המשפט ממקרה למקרה. רוב המשפטים נמשכים שעות ספורות בלבד, ורוב הנאשמים מורשעים אך ורק או בעיקר על בסיס הודאות שהם נתנו בעודם מצויים במעצר תוך ניתוק מוחלט מהעולם החיצון. בדרך כלל הנאשמים מיוצגים על ידי עורכי דין ממונים על ידי בית המשפט, אשר אינם עורכי דין פעילים, אלא חברים פעילים בכוחות הביטחון. לפעמים יש לסניגורים מספר דקות בלבד להכין את הגנתם.

מאז תחילת האינתיפאדה הנוכחית, שישה עשר נאשמים נשפטו בבית המשפט הגבוה לביטחון המדינה או בבית משפט צבאי. חמישה עשר הורשעו, כאשר אחד עשר מתוכם קיבלו גזר דין מוות. בוצעו שתי הוצאות להורג.

הדו"ח מתאר "מדיניות דלת מסתובבת" של מעצר אנשים החשודים בחברות בקבוצות מיליטנטיות כגון חמאס או הג'יהאד האיסלמי, לעתים קרובות כתוצאה מלחץ מצד ישראל או מצד הקהילה הבינלאומית, כאשר מחזיקים אותם ללא כתב אישום וללא משפט ולאחר מכן משחררים אותם.

ב-31 באוקטובר, הרש"פ הוציאה צווי מעצר מנהליים לתקופה של שישה חודשים כנגד שבעה אנשים החשודים בחברות בחמאס ובג'יהאד האיסלמי.

"הוצאת צווי מעצר מנהליים רק מחלישה עוד יותר את מערכת המשפט הפלשתינית", אמר רות. "במקום להגיש כתבי אישום נגד חשודים ולהביאם לבית המשפט, נראה כי כעת הרש"פ גמרה אומר לעקוף את ההליכים הללו ולהחזיק חשודים במעצר ללא משפט".

הדו"ח כולל המלצות מפורטות לצעדים אשר הרש"פ, ממשלת ישראל ותורמים גדולים חייבים לנקוט בהם על מנת לשפר את המצב.

ניתן למצוא את הדו"ח ב[כתובת אתר אינטרנט]